

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 381

van **CHRIS JANSSENS**

datum: 24 juni 2022

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Lokale besturen - Briefing over Diyanet

Op mijn vraag om uitleg in de vergadering van de commissie Binnenlands Bestuur van 21 juni 2022 over de erkenning van Turkse Diyanetmoskeeën antwoordde de minister het volgende: "Op 20 mei 2022 organiseerde ik een algemene vertrouwelijke briefing voor burgemeesters en lokale politieofficiëren van twintig lokale besturen. De Staatsveiligheid en het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse (OCAD) gaven onder andere toelichting over de structuur en werking van Diyanet. Ook een aantal lokale besturen waar Diyanetmoskeeën gelegen zijn werden hiervoor uitgenodigd. Het is belangrijk dat lokale besturen goed geïnformeerd worden over bepaalde actoren en fenomenen die mogelijk segregatie in de hand kunnen werken. In navolging van de briefing van 20 mei zal ik verder het initiatief nemen om specifiek met de burgemeesters samen te zitten die een Diyanetmoskee op hun grondgebied hebben om samen met de Staatsveiligheid te bekijken hoe mogelijke ongewenste buitenlandse beïnvloeding binnen een lokale geloofsgemeenschap kan worden aangepakt. Ik heb dat ook aan die burgemeesters aangekondigd."

1. Van welke twintig lokale besturen waren de burgemeesters en lokale politieofficiëren op de meeting van 20 mei 2022? Hoe werden deze lokale besturen concreet geselecteerd?
2. Waarover ging de briefing specifiek? Werd enkel de problematiek van de buitenlandse inmenging in Diyanetmoskeeën besproken, of kwamen ook andere zaken aan bod?
3. Wat was het precieze doel van de briefing?
4. In navolging van de briefing van 20 mei jl. wil de minister het initiatief nemen om specifiek met de burgemeesters samen te zitten die een Diyanetmoskee op hun grondgebied hebben.

Met hoeveel van deze burgemeesters heeft de minister nog niet samengezeten inzake de Diyanetproblematiek? Over welke lokale besturen gaat het concreet? Wordt met elk lokaal bestuur apart samengezeten, of zullen net als op de briefing van 20 mei 2022 meerdere burgemeesters/lokale besturen aanwezig zijn per meeting? Wanneer plant de minister deze briefing?

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 381 van 24 juni 2022

van **CHRIS JANSSENS**

1. De burgemeesters van volgende zes lokale besturen waren persoonlijk aanwezig op de veiligheidsbriefing van 20 mei 2022: Genk, Mechelen, Houthalen-Helchteren, Beringen, Vilvoorde en Heusden-Zolder. De burgemeester van Kortrijk werd vertegenwoordigd door haar kabinetschef.

De burgemeesters van volgende lokale besturen werden vertegenwoordigd door hun korpschefs en politieofficiëren: Gent, Lokeren, Aalst, Oostende, Hasselt, Willebroek, Leuven en Sint-Niklaas.

De burgemeesters van Antwerpen, Diest, Roeselare, Turnhout en Maaseik hebben zich omwille van dienstnoodwendigheden verontschuldigd en werden ook niet vertegenwoordigd door hun kabinet of hun lokale politie. Op expliciete vraag van de burgemeester van Diest is er achteraf wel een fysiek gesprek geweest tussen hem en de directeur van de Informatie- en screeningsdienst waarbij hij gebriefd werd over bepaalde aspecten van de veiligheidsbriefing o.a. over Diyanet aangezien er op zijn grondgebied een Diyanet-moskee is gelegen.

Om de veiligheidsbriefing werkbaar en interactief te houden werd geopteerd om maximaal 20 lokale besturen uit te nodigen. De uitgenodigde lokale besturen werden geselecteerd op grond van een combinatie van volgende criteria:

- lokale besturen die deel uitmaken van het plan Samenleven, en/of een sterke LIVC-R werking hebben;
- lokale besturen die een hoge concentratie van lokale geloofsgemeenschappen hebben die reeds erkend zijn of die in aanmerking kunnen komen voor de verkorte erkenningsprocedure conform het nieuwe Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen;
- evenwichtige provinciale spreiding waarbij lokale besturen uit alle 5 Vlaamse provincies worden uitgenodigd.

2. Omwille van het vertrouwelijk karakter van de veiligheidsbriefing kan ik over de inhoud ervan niet in detail gaan. Ik kan wel in algemene zin het volgende meedelen over de besproken onderwerpen:

- het OCAD gaf een uitgebreide analyse over de ketenaanpak van radicalisering (LIVC-R) en het algemeen dreigingsbeeld toegelicht afgestemd op de lokale context van de uitgenodigde lokale besturen;
- de Staatsveiligheid (VSSE) gaf een toelichting over de impact en de mogelijke dreigingen die verbonden zijn aan ongewenste inmenging door buitenlandse (staats)actoren in lokale (geloofs-)gemeenschappen o.a. binnen islamitische lokale geloofsgemeenschappen door Marokko, Turkije (Diyanet en Milli Görüs) en Russische inmenging in orthodoxe kerkgemeenschappen verbonden aan het Patriarchaat van Moskou.
- De coördinator binnen het Agentschap Binnenlands Bestuur bevoegd voor het Vlaams beleid ter preventie van gewelddadige radicalisering gaf een briefing over het Vlaams actieplan preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie.
- De Informatie- en Screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen (ISD) gaf een toelichting over de opdrachten, de werking, de toezichtsbevoegdheden en de

samenwerking met veiligheidsdiensten en lokale besturen aan de hand van 3 ISD-onderzoeken.

3. Het doel van de veiligheidsbriefing was om de lokale besturen, die bevoegd zijn voor het lokaal veiligheidsbeleid, de mogelijkheid te geven om binnen een vertrouwelijk kader door de veiligheidsdiensten gebriefd te worden over de bestaande dreigingsbeelden en -analyses (o.a. over rechts-extremisme, radicalisering en buitenlandse inmenging) afgestemd op de specifieke lokale context en het optimaliseren van de samenwerking in de ketenaanpak radicalisering.
4. Volgens de informatie van de veiligheidsdiensten zijn er in het Vlaams Gewest 43 Diyanet-moskeeën (waaronder 12 erkende) verspreid over 33 steden en gemeenten. Via de hieronder opgesomde initiatieven zijn inmiddels contacten geweest met 15 lokale besturen op wiens grondgebied een Diyanet-moskee is gelegen. Met de overige 18 lokale besturen zal in de komende maanden ook contact opgenomen worden om ze te brieven over de problematiek van ongewenste buitenlandse inmenging. Ik wens erop te wijzen dat het de eerste keer is dat vanuit de Vlaamse overheid samen met de veiligheidsdiensten alle betrokken lokale besturen geïnformeerd worden over deze problematiek. Dit is een intensief traject dat recent is opgestart en de nodige tijd in beslag neemt opdat alle 33 lokale besturen effectief zijn gecontacteerd en geïnformeerd rond deze problematiek.

De contacten met de lokale besturen en de politiezones die een moskee verbonden aan Diyanet op hun grondgebied hebben, gebeuren zowel individueel als in groep, aan de hand van verschillende initiatieven die recent zijn opgestart zoals de veiligheidsbriefing van 20 mei 2022, de plaatsbezoeken door de ISD in het kader van Diyanet-moskeeën die onder een verhoogd toezicht staan of een erkenningsaanvraag hebben ingediend in het kader van de verkorte erkenningsprocedure. De inspanningen inzake het informeren van lokale besturen over Diyanet zijn structureel van aard en vormen momenteel één van de prioriteiten binnen de werking van de ISD.

Zoals ik in de commissie Binnenlands Bestuur van 21 juni 2022 heb meegedeeld, heb ik de ISD inmiddels ook gelast om de 12 erkende moskeeën verbonden aan de Diyanet-koepel (het Turkse ministerie van Godsdienstzaken) prioritair te screenen op het vlak van de naleving van de nieuwe verbodsbepalingen inzake ongewenste buitenlandse inmenging en financiering zoals opgenomen in het nieuwe Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen. In het licht van deze lopende prioritaire screening heb ik in samenspraak met de administrateur-generaal van de VSSE de burgemeesters van de 9 lokale besturen (Antwerpen, Aalst, Diest, Genk, Gent, Heusden-Zolder, Houthalen-Helchteren, Lommel en Sint-Niklaas) waar deze 12 erkende moskeeën gelegen zijn op mijn kabinet uitgenodigd voor een geactualiseerde vertrouwelijke toelichting door de VSSE in mijn bijzijn op 13 september 2022.